

Δελτίο τύπου

Η έκθεση *Ιχνηλατήσεις Πλημμύρας [Floodmarks]* από τις 2 Απριλίου ως τις 27 Απριλίου στο Μουσείο της Πόλης του Βόλου

Η έκθεση *Floodmarks/Ιχνηλατήσεις Πλημμύρας*, προϊόν συνεργασίας κοινωνικών ανθρωπολόγων, αρχιτεκτόνων, γεωγράφων, καλλιτεχνών και ακτιβιστών, καλεί τους πολίτες της πόλης του Βόλου και της ευρύτερης περιοχής της Θεσσαλίας στο **Μουσείο της Πόλης του Βόλου (Φερών 17)** από τις **2 Απριλίου ως και τις 27 Απριλίου**, με στόχο να συνδιαμορφώσουν έναν κοινό χώρο κατάθεσης, διαλόγου και προβληματισμού σχετικά με τις καταστροφικές πλημμύρες του Σεπτέμβρη του 2023 και την εντεινόμενη κλιματική κρίση.

Με αφετηρία τα σημάδια που οι πλημμύρες έχουν αφήσει στο τοπίο και τα μη ανθρώπινα όντα, τα σώματα και τις ψυχές, τα σπίτια και τα νοικοκυριά, τις υποδομές και τις κοινότητες, η έκθεση θέτει έναν διπλό στόχο: αφενός, μέσα από διαδραστικές και συμμετοχικές διαδικασίες να δημιουργήσει την αφορμή για να μοιραστεί και να καταγραφεί το συλλογικό τραύμα της, το οποίο, μέσα στη βιασύνη της επιστροφής στην «κανονικότητα», τείνει να μένει αόρατο και ανείπωτο. Αφετέρου, με τα μεθοδολογικά εργαλεία της κοινωνικής ανθρωπολογίας, αρχιτεκτονικής, γεωγραφίας και τέχνης, να ερμηνευθούν τα ίχνη αυτά ως προμηνύματα της συνεχιζόμενης κλιματικής κατάρρευσης. Εν τέλει, η έκθεση επιχειρεί το άνοιγμα μιας συζήτησης μεταξύ της ακαδημαϊκής κοινότητας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και των κατοίκων του Βόλου και της ευρύτερης περιοχής. Διερευνά, ακόμη, εναλλακτικούς τρόπους συμβίωσης με το δυναμικό φυσικό περιβάλλον και τα οικοσυστήματα των μεσογειακών χειμάρρων, πέρα από ό,τι έχει επιβάλλει ως τώρα η από-τα-πάνω λογική των «αντιπλημμυρικών» τεχνικών έργων: κάτι που προϋποθέτει πιο δίκαιες σχέσεις μεταξύ μας.

Με αυτό το σκεπτικό, στις 19:00 μ.μ. στις 2 Απριλίου, στα εγκαίνια της έκθεσης, καλούνται οι πληγέντες και οι πληγείσες της πλημμύρας να φέρουν προσωπικά αντικείμενα που σχετίζονται με τη δική τους εμπειρία της πλημμύρας, ώστε να συνδημιουργήσουμε ένα «τοτέμ» της πλημμύρας. Μέσα από την (περι)συλλογή βιωμάτων καθίσταται δυνατό να σχεδιάσουμε ένα βιώσιμο μέλλον.

Τα εκθέματα που παρουσιάζονται έχουν επιλεγεί μέσα από ένα διεπιστημονικό και εικαστικό πρίσμα και είναι πολυμεσικά και πολυτροπικά (αρχιτεκτονικά μοντέλα, podcasts, προβολές

βίντεο, ηχητικοί περίπατοι), έτσι ώστε να επικοινωνούν την επιστημονική γνώση σε ένα ευρύ κοινό. Τα τεχνουργήματα οργανώνονται γύρω από ένα «γλωσσάρι» εννοιών και προβληματισμών: συγκεκριμένα, «Υποδομές σε κρίση», «(Μετ)εγκαταστάσεις», «Αμφίβια Τοπία» και «Χειμαρρώδεις Ροές». Συμμετέχουν στην έκθεση με τη δημιουργική, ερευνητική και κριτική τους εργασία πάνω από 50 φοιτήτριες και φοιτητές του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ενώ παραχώρησαν πολύτιμο οπτικό και αρχαιακό υλικό για την έκθεση ο Σύλλογος «Φίλοι του Κραυσίδωνα», ο Εξωραϊστικός Σύλλογος Παλαιών - Παλιού Λιμεναρχείου, GAIA SOS και η Λαϊκή Συνέλευση Σταγιατών «Ελεύθερα Νερά».

Η έκθεση δίνει βήμα -όσο είναι δυνατό- στη νεανική σκέψη και φοιτητική δημιουργία, καθώς και στην παρουσίαση του έργου των συλλογικοτήτων που αγωνίζονται μακροχρόνια για την περιβαλλοντική δικαιοσύνη στην περιοχή και υπήρξαν ιδιαίτερα αλληλέγγυες την εποχή των πλημμυρών. Στο μουσείο θα λειτουργήσει ένα «Αναγνωστήριο των Κοινών και Μιντιαθήκη» με επιλεγμένα βιβλία, τεύχη από συλλογικότητες και κινηματικούς χώρους, podcast και μικρές εκδόσεις από σχετικά μαθήματα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Στον χώρο αυτό, όπου οι διοργανώτριες και διοργανωτές της έκθεσης ελπίζουν να λάβει χώρα ένα μοίρασμα ιδεών, προσεγγίσεων και μεθοδολογιών, θα υπάρχει, επίσης, δυνατότητα για το κοινό να αναρτήσει προσωπικό οπτικοακουστικό υλικό από τις πλημμύρες σε ψηφιακή πλατφόρμα (crowdsourcing).

Συγχρόνως, η έκθεση πλαισιώνεται από δύο βιωματικά workshop (συμμετοχικού σχεδιασμού & δημιουργίας φανζίν), ειδικές συνεδρίες (διάλεξη, πάνελ), σχεδιαζόμενα δρώμενα (όπως ο ηχητικός περίπατος στον Κραυσίδωνα «Το Νερό Θυμάται») και ένα installation από εικαστικούς της πόλης, με τίτλο Torrentlog το οποίο διατρέχει την έκθεση από πάνω (και κάτω).

Η έκθεση συνδιοργανώθηκε από μέλη των τμημάτων Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας (ΙΑΚΑ), Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (ΤΑΜ) και Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΤΜΧΠΠΑ) του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, του Εικαστικού Συλλόγου Βόλου (ΕΣΒ) και του Pelion Summer Lab (PSL) for Cultural Theory and Experimental Humanities, σε συνεργασία με την Πρωτοβουλία για τις Δημόσιες Ανθρωπιστικές Επιστήμες Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (SNFPHI) και με τον συντονισμό της Διεύθυνσης Αρχείων, Μουσείων και Βιβλιοθηκών του Δήμου Βόλου.

Πρόγραμμα

Το μουσείο είναι ανοιχτό στο κοινό πρωινές ώρες, από Τρίτη έως Παρασκευή, 09:00-14:00, Σάββατο & Κυριακή 10:30-13:30 και απογευματινές ώρες, Τετάρτη & Παρασκευή 18:00 - 21:00.

- **Εγκαίνια - κατασκευή τοτέμ** (Τετάρτη 2 Απριλίου, 2025, 19:00 μ.μ.)
- **Το βίωμα της πλημμύρας και η συλλογική του χαρτογράφηση: Βιωματικό εργαστήριο συμμετοχικού σχεδιασμού για την πόλη του Βόλου** (Παρασκευή 4 Απριλίου, 9:30-14:00)
- **Εργαστήριο δημιουργία φανζίν** (Σάββατο 5 Απριλίου, 10:30-13:30)
- **Ξενάγηση στον ηχητικό παρόχθιο περίπατο «Το Νερό Θυμάται»** (Παρασκευή 4 Απριλίου, εκκίνηση 17:30μμ στη μαρίνα - Τελωνείο Βόλου)
- **Διάλεξη του ιστορικού Γιώργου Βλάχου, Διάλεξη Τετάρτης του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας (ΙΑΚΑ), “Τα Μυστικά των Βάλτων: Περιβαλλοντικές ιστορίες των μακεδονικών υδροβιοτόπων”, 1904-1938», λεπτομέρειες. [εδώ](#) & Στρογγυλή Τράπεζα** (Απολογισμός της έκθεσης με την οργανωτική ομάδα)

Συντελεστές

Επιμέλεια: Πηνελόπη Παπαηλία

Αρχιτεκτονική επιμέλεια: Ασπασία Κουζούπη

Εικαστική επιμέλεια: Έρρικα Γκουτενσβάγκερ

Επιμελητική ομάδα: Ευαγγελία Αποστόλου, Καλυψώ Γαλανούλη, Μαριάννα Ζιώγα, Ιφιγένεια Κοκκάλη, Δήμητρα Μοροσού, Αντώνης Πετράς, Κόννορ Σμιθ

Επιστημονική επίβλεψη φοιτητικών εκθεμάτων Πανεπιστημίου Θεσσαλίας: Σοφία Βυζοβίτη (ΤΑΜ), Φοίβη Γιαννίση (ΤΑΜ), Ευθυμία Δημητρακοπούλου (ΤΑΜ), Ιφιγένειας Κοκκάλη (ΤΜΧΠΠΑ), Ανθή Κοσμά (ΤΑΜ), Ζήσης Κοτιώνης (ΤΑΜ), Ασπασία Κουζούπη (ΤΑΜ), Γιώργος Μητρούλιας (ΤΑΜ), Φαμπιάνο Μικότσι (ΤΑΜ), Πηνελόπη Παπαηλία (ΙΑΚΑ)

Οργάνωση αρχιτεκτονικών εκθεμάτων: Ευαγγελία Αποστόλου, Έφη Δημητρακοπούλου, Ανθή Κοσμά, Φαμπιάνο Μικότσι, Σοφία Παπαμαργαρίτη, Χριστίνα Χαραλαμπίδου

Ομάδα τεκμηρίωσης: Ευαγγελία Αποστόλου, Δήμητρα Μοροσού, Πηνελόπη Παπαηλία, Αντώνης Πετράς, Κόννορ Σμιθ

Ψηφιακά εκθέματα: Μαριάννα Ζιώγα

Εργαστήριο συμμετοχικού σχεδιασμού: Ευαγγελία Αποστόλου, Καλυψώ Γαλανούλη, Ελίκη Διαμαντούλη,, Ιφιγένεια Κοκκάλη, Ασπασία Κουζούπη, Πηνελόπη Παπαηλία, Αντώνης Πετράς

Εργαστήριο φανζίν: Ευαγγελία Αποστόλου, Έρρικα Γκουτενσβάγκερ, Δήμητρα Μοροσού, Πηνελόπη Παπαηλία, Άννα Πιάτου, Γιάννης Ροδοβίτης

Εγκατάσταση TorrentLog - Εικαστικός Σύλλογος Βόλου (ΕΣΒ) - Νεκταρία Γιακμογλίδου, Κατερίνα Γιαννίτση, Ελπινίκη Καμόσου, Βιβή Νικολού, Άννα Πιάτου, Γιάννης Ροδοβίτης

Γραφιστικά: Κατερίνα Γιαννίτση

Σόσιαλ μιντια: Δήμητρα Μοροσού, Πηνελόπη Παπαηλία

Διοργάνωση:

Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας (ΙΑΚΑ), Π.Θ.

Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών (ΤΑΜ), Π.Θ.

Εργαστήριο Κοινωνικής Ανθρωπολογίας (ΕΚΑ), Π.Θ.

Εμπειρικό και Διαχρονικό Παρατηρητήριο Τοπίου (ΕΔΠΤ), Π.Θ.

Εργαστήριο Δημογραφικών & Κοινωνικών Αναλύσεων (ΕΔΚΑ), Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΤΜΧΠΠΑ), Π.Θ.

Πρωτοβουλία για τις Δημόσιες Ανθρωπιστικές Επιστήμες Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (SNFPHI)

Εικαστικός Σύλλογος Βόλου (ΕΣΒ)

Pelion Summer Lab (PSL) for Cultural Theory and Experimental Humanities

Φιλοξενία-οργάνωση:

Μουσείο της Πόλης του Βόλου - Διεύθυνση Αρχείων, Μουσείων και Βιβλιοθηκών, Δήμος Βόλου

Υποστήριξη

Πρωτοβουλία για τις Δημόσιες Ανθρωπιστικές Επιστήμες Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (SNFPHI)